

لەبەدەستەوە گرتنى دەستەلاتەوە بۇ گرتنى يەخەى يەكترى !

سالىم كاريم 2004/9/3

salm_kareem2005@yahoo.ca

زور جار كەباس دەھاتە سەر رەخنە گرتن لە رېخراوييکى كۆمۈنىست ياخودو تەنانەت چەپىش ، من پىم وابۇوە دەبىت رەخنەكان هەمىشە لەچوارچىۋەسى دايەلۇكى شارستانى و بايەخدانىيکى وورددادا ئاراستە بىرىن . ئەم بىۋەرە بۇ رەخنە گرتن و هەلسەنگاندىن لەلایەن ھەر كادرييکى سیاسىيەوە ئەگەر بەنياز بىت بەرامبەرەكى حالى بکات ، لۇجىكىي سەركەوتتۇوە و بەشىوپىنەكى باشى دەگەينى ، وە بىگۇمان بەپىادە كردى ئەو ئىيولە باسە سیاسىيەكان كارىگەر تر و باشتىر جىكەوتتە دەبن .

راستىئەكەي لەدەورەي راپىدوو و ئىستاشدا زور باسى جۇراو جۇر لەسەنگەرى جيا جىاوه لىرەو لەوى سەبارەت بە كۆمۈنىستە كان كراوه و ئىستاشدا دىرىزەيى ھەيە ، بەگۇزەر لەباشى و خراپى و شىپۇرى دەربىرىنى بابەتكان ، لەبرى درووستبۇونى باسى تىرو تەسەل و دايەلۇكى سیاسى بەرزو بەدوايشىدا دەستكەوتى فكىرى و رۇشكەرنەمۇسى گۈزىيەكان ، ھەمىشە باسەكان بەعەقارىيکى بى دەربازبۇون گەشتتۇوە و لەشىوپىنەكى خراپىدا كۆتاى پى ھاتتۇوە .

لەرastىدا بە هيىنەنەوەي ووتەيەكى ئىرېك فرۇم كۆتاى بىم پىشەكىيە كۇورتە دىئىم و دەچمە ناو كرۇكى باسەكەوە . فرۇم دەلىت ئەو مۇۋقانەي كە زۇو توپە دەبن و هەملەمچن ، لەناخەوە زۇر لَاوازىن و پىشت بەستتۇوە نىن بە بىرېكىي كامىل و پىكەيىشتۇو . من بۇيە ئەم قىسەيە فرۇم كرە سەرەتايەك بۇ چۇونە ناو باسەكەوە بەخاترى ئەوھەي كە ئەگەر ھەرسىيکى ھاپىيەنە كۆمۈنىزىمى كېرىڭىرى چاۋىيان بىم بابەتكە كەوت ، ھەمىشە ئاسا تىمپەرەچەریان بەرز نەبىتتەوە و نەكەونە كوشتن و مەحکوم كردىن ، لەدوا عاقىبەتىشدا بەتكەنیا يەك ووشىيەك نەللىن ئەمەشيان راستە يان !!!!!!! .

چەند رۇژىكە لەمەوبەر لەپەنائى باسەكانى " حزب و قۇرىھتى سیاسى ، وەرگرتنى دەستەلاتهەند ، بىنیمان ئەمە مەيلە سیاسىيە كەھەمىشە لەمېزۇوو راپىدوویدا توانائى كۆي گرتن و بەخۇدا چوونەوەي نەبۇوە ، وە دىدگاۋ سەلېقەي سیاسى بىيىگە لەجىيا بۇونەوە كەرت بۇون ، ھېچ رىڭا چارىيەكى ترى نېبۇو بۇ چارمسەركىنى قەيرانە سیاسىيەكانى ، جىابۇونەوەيەكى ترىشى لەپەنائى جىابۇونەوەكانى پىشۇویدا رېز دەكەت . دەبىنین ئەو شىپۇزاو پەنسىيە سوواوەي كە تاكو چەند رۇژىكە لەمەوبەر لەبەرامبەر نەيارە سیاسىيەكانى خۆياندا بەكاريان دەھىتا ، ئەمۇ وەريان گىرداوەتە گىانى يەكتىر و بۇونەتە مایە بى ئومىدى سەرەتگىزىيەكى زۇر بۇ ئەو كۆمۈنىستەنەي كە تاكو دوينى بەدىھاتنى دەنیاى كۆمۈنىزىمىيان بەس لەرىگەي ئەوانەوە دەبىنى . ئەوھە ئەمۇ ئەمە ھاپىيەنە تىيى كەوتتۇن وەخەرەيەن ھەر كەسەيان بەپىي بەرژەوەندى خۆى جارى بۇ دەھەن بەھەردوو بالەكەيانەوە ، سەرەتاكەي دەگەرىتتەوە بۇ مېزۇوەيەكى دوور ترى ئەم مەيلە نىيۇ بىزۇوتتەوەي كۆمۈنىستى .

دەكىيت بېرسىن ئەم شەق بۇونەي ئەمۇرى كە لەشەو رۇژىكە رۇویدا ، ياخۆد كىشەكە واوەتە وەك خۆشيان ناوه ناوه دانىي پىدا دەنин . راستىيەكەي بەئاوردانەوەيەكى خىرا بە باسەكانى كە ، دەكىيت پەنجە بخەينە سەر بەشىك لەم بابەتائى كە بۇون بەھەۋىنى لەدايىكبوونى ئەم شەق بۇونە . دەكىيت لەباسى حزب و قۇرىھتى سیاسەيەوە دىيارى بکەين كە چۆن ئەم ھاپىيەنە رۇژ بەرۇز لە ئىپۇل و پراتىك و كارى كۆمۈنىستى دوور دەكەونەوە . ناكۆكى ئەم ھاپىيەنە لەسەر مەسەلەي بەدەستەوە گرتنى دەستەلات ، لايەنېكىيان گلەي ئەوھە دەكەت و دەلىت دەبىت بەدەستەوە گرتنى دەستەلات لەرىگەي شۇرۇشەوە بىت ، بەبىچەوانە ئەم بۇچۇونەوە بەشىكى ترى ھاپىيەنە كۆمۈنىزىمى كېرىڭارى پى لەسەر ئەوھە دادەگەن كە قۇرىھتى سیاسى لەرىگەي چەند سەد كەسىكەوە دەكىيت مەيسەر بىبىت . دىيارە مېزۇوە ئەم بەشە دووھەمى ھاپىيەنە كە واوه ترە زىيات ئەم قىسەيەي ئەوان جىكەوتە ببۇو وەك خەمتى رەسمى حزب . بۇ نۇونە ھېشتىن چاۋاساغى ئەم ھاپىيەنە لەزىياندا بۇو كە كۆرشى مدرسى و لەسىمېنارەكانىدا بەئاشكرا بانگىشەي ئەوھە دەركەد كە بە چەند ھەزار كەسىكەوە ئەتوانىت دەستەلات بگىرەتە دەست ، ئەم بۇ ھاپىي مەتىورى حكمەت نەيفەرمۇ ھاپىي تۇ ھەلەيت ، ئەمە لەكاتىكە بۇو كە دوو كارى ئەمۇرى دىزى ئەم بۇچۇونە كۆرسى ، عەلى جەۋادى و ئەيىغەرى كەرىمى لەپەنائى دەستى كۆرشەوە بۇون كە كاتى باسى ئەوھە دەركەد كە ئىمكانى ھەيە دەستەلات

لەسەرەوە بەدەست بگرین ئەم بۆ ئەم دوو ھاپپى دلسوزەمى ئەمروقى حەمیدى تەقواي سەپورتى قىسىمايان دەكىد . 1

{ سىمېنارىكى ، كۆرسى ، ئەيغۇرى كەريمى ، عەلى جەوادى { كەندا فانكۇۋە }

بۇ ھەركەسىك كەلەپەل و بىيى كۆمۈنیزم حالى بۇوبىت ، وە لەم دىنايە ئالۇزو پىر حەقارەتە كەمىك تىكەشتىت چاڭ دەزانى پايدەكانى گەشتن بەدەستەلات بۇ حزبىكى كۆمۈنیست چىن و كامانەن ، ئايى كۆمۈنیستەكان پشت بەگروپىكى چەند كەسى نەبەدەستن بۇ ئەوهى لەدەستەلاتى سىاسى نزىك بىنەوە وەك كەندا فانكۇۋە بۇ دەكىد ، ياخود كام ھىز ھەلەخىرىن بۇ گەيشتن بەدەستەلات ؟ ئايى كۆمۈنیستەكان دەيانوپىت وەك و گۇھەنەك لەسەرەوە خەلکەوە دەستەلات بگرە دەست ، ئەگەر وايدى كە دتوانبىت نمونىيەكمان پىشان بىدات ، ياخود بەپىيى كام ئەزمۇونى بزووتنەوەي كريكارى ئەم كارە ئەنچام دەرىت ، كام لەكۆمۈنیستەكانى دىنيا لەم رېكەبەوە سەركەتوو بۇون و توانيان نوپەنرايەتى راستەقىنهى خەلکى كريكارو زەحەمەتكىش بکەن . لەراستىدا بەپىچەوانەي ئەم پەرسىيارانەوە باشتىر وايدى ھاپپىيانى كە حالى بن لەوهى كە ئىستاكەش بەشىكى زۇر بەرچاولەرىخرا و مەيلەجىاجىاكانى نىيۇ بزووتنەوەي كريكارى و كۆمۈنیستى لەئاشتى دىنيادا رەخنەي ئەم بۇ لەشۈرۈشى ئۆكتۈپەر و بەلشەفيكە كان دەكىن ، كەنەوان لەبرى دەستەلاتى چىن ، دەستەلاتى حزبىان جىيگىر كرد ، رۆلى شوراكانيان لەنىو بود . بۇ يە ئاشكرايە كاتىكى حىزب ھەمو مەشغۇھەلەكانى ئەم بىت لەسەرەوە بۇ دەستەلاتى سىاسى بچىت و بەھەرقىمەتكەن بىت پىيى بىگات بىيەوەت مىزۇوەي بەلشەفيكە كان وەك خۆى دووبارە بىاتەوە ، بى گومان ئەگەر ئىستا لىينىن خۆى زىندۇو بىتەوە پىيىان دەلىت كارىكى ھەلە دەكەن .

ھەلەيەكى سىاسى زۇر گەورەيە حزبىكى بەناو كۆمۈنیست مەبىستى بىت كۆرتا بىكەت بەپىد بۇ گەشتن بەدەستەلاتى سىاسى و بلىت من چەند سەد ھەزار كەسىكەم بەسە بۇ گەشتن بەدەستەلات ، بى كۆمان دەبىت ھەر لەئىستاوه سىاسەتى تاكەرەوە خۇ بەزلى زانىن بىيىتە دايىنەمۇوى كاركىرىنى و بەھەمان شىيۇھى ئەم دەستەلاتانەي كەبەو شىيۇھى دەگەنە دەستەلات بکەويتە سەركۈوت كەنلى نەيارانى خۆى بۇ درىزە دانى بەدەستەلاتەكەي . راستىيەكەي لەبرى دابىن كەنەوان لەئاراستەكردنى ئاگاھى خەلکى كريكارو زەحەمەتكىشدا بەرەو شۇرۇشىكى كۆمەلائىتى سۆشىالىيەتى مەسەلەي قۇرەت خالى سەرەكى باسى ھاپپىيانى كە پىيىدەھىيەت .

ناتەبايدەكان و ئەم بىنېستانەي كە ھاپپىيانى ھەردوو بەرهى كە كريكارى دەرگىرى دەرگىرى بەرەيەن جىاوازى بەخۇوە گەترووە كە گەواھى ئەم دەدەن ئەم بىسانە نامۇن بە باس و خۇساتىكى نىيۇ بزووتنەوەي كۆمۈنیستى و كريكارى . بى گومان بۇ ھەر ئالۇگۇرېكى سىاسى ياخود ئالۇگۇرېكى بەرnamەي پىتىنەيەكى زۇرى دەۋىت ، ئەگەر ئىيمە باومەمان بە مادىيەتى مىزۇوە و مادىيەتى دىاليكتىك ھەبىت ئەم دەبىت ئەم راستىيە بىسەلمىنەن كە ئەم دۇو شەق بۇونەي ھاپپىيانى كە كارى شەو و پۇزىك نىيە ، ياخود ناكىرىت لە حەمیدى تەقواي سەرۆكى حزب و كۆرسى مدرسى كاپرى مەكتەبى سىاسى حزبەوە سەير بىرىن ، بەلكو پەيدا بۇونى ناكۆكى نىوان باسەكانەي كە لەگەل مەسائىلە مەبدىئەكانى كۆمۈنیزم و ماركسىزمە ، وەباشتىر وايدى ھەر لېرىشەوە ھەمول بەرىت كە ئەگەر بەرىت ئەمانە بەقازانجى كۆمۈنیزم و بزووتنەوەي كربكارى و مرچەرخىزىن و مانات بەباسە سىاسىيەكانيان بەرىت ، كەچى دوور لەھەمو و ئەم بىوەرانە بىزانىن حەمیدى تەقوايى چى بە حزبەكەي كۆرسى و ھاپپىكانى دەلىت " انىشعاپىون حزب تازە ئى تاسىس كەردى . ما نەد خود بە نظرات راست كۆرسى را بە ان حزب سرات نىمىدەيم و ان حزب را بطور اىرتكىتو و براساس سىاستەها و براتىكىش در جامعە قضاوت خواھىم كەد . اما از ھەم اكتۇن اعلام مىكىنەم كە حزب جىددى اگر بخواهد ان نظرات را مىنای سىاست و عملكەر خود قرار بىدەت ئەم قوا در بىار آن خواھىم اىستاد . نامەيەك بۇ ھاپپىيان 30 ئۆگىست . بەكۈرىدىيەكەي ، " ئەوانىي جىابۇونەتەوە حزبىكى تازەيان درووست كەردىوو ، ئىيمە (ح ك 1) رەخنەكانى خۆمان لە بۇچۇونە راست رەھۋىيەكانى كۆرسى مەرسىدە دەھەنە ئەم حزبە ناكەين ، بەلكو لە رېكەي كارو ھەلسۇرانى مەيدانى و بۇچۇنەكانى ئەم حزبەوە دواتر قىسى خۆمان ئەكەين ، بەلام ھاۋاکات راشى ئەگەيەن بىن كە ئەگەر ئەمە " مەبىستى بۇچۇونەكان كۆرسە " بىنەماي بىكىرىنى وەي حزبى تازە بىت بەھەمو و ھىزىكەمانەوە لەبەرامبەريدا دەھەستىنەوە . راستىيەكەي نازانم ئەم ھاپپى راستە " كۆرسى " لەناو حزبىكى كۆمۈنیستى وەك " ح ك 1 " چون جىگەي بۇوەتەوە لەرابىدوودا ، بەلكو چون بۇوە بەمەكتەبى سىاسى و كەسايەتىيەكى ناسراوى ، وەئەم ھاپپىيانە كە ئىستا ئاوا يەكترى دابەش دەكەن بەسەر راست و چەپدا دەبىت چى پەيامىكىيان پى بىت بۇ بزووتنەوە

کریکاری ، یان ئەگەر زمانی دایه لۆک و بردنه پیشەوەی جیاوازى سیاسى بىت له حزبىكدا ئەبىت چ جۆرە شاكارىگى فکرى بەرهەم بھېزىبت ، دلىيام وولامەكەى زور نىگەتفە و با خويىنەر خۆى قەزاوهت بکات .
بەگۇزەر لەھەموو ئەمانەي سەرەوە كە باسم كرد ئەگەر بىيىن خالبەندى جیاوازىيەكانى نىوان ئەو دوو لايەنە لە بۆچۈونەكان هەلۋىستەكانيان بکەين هەرچەندە زور گشتىانە قىسىيان كردووە ، دەبىت ئاماژە بەسەرەكى ترىن ئالگۇر بکەين كەخۆشىيان باسيان لىيوە كردووە . ئەو جیاوازىيانە كە حەميد تەقواي و كۆرشى مەھرپسى باسيان كردووە ، كۆمۇنىزمى كريکارى كە خۆيان دەلىن مەيلىكى تايىەتى نىو بىزۇوتتەوە كريکارىيە خراوەتە ڇىر پرسىيارەوە خەرىكە لەناخى رابەرانىدا ئاللۇگۇر بەدى دىت ، من پىيم وايە حەميد تەقواي زياقەر تەرەفدارى ئەم ئاللۇگۇرەيە و بەگومان بۇوە لە ك ك ، ئەكىنەن اھاپىيەنەي حكمەتىست نزىك ترن لە باسەكانى مەنيورى حكمەتەوە ، ئىتىر ئەگەر ئىستا حەميد خۆى وا بىر ناكاتەوە ، ئەمە شتىكى ترە . بەھەر حال پى دەچىت ئەمانە لايەنېكىيان دەستبەردارى ئەو مۇدە كۆمۇنىستىيە مەنيورى حكمەت بىن ، چونكە ئىمكانى نىھەر دەرەووكىيان هەلگرى هەمان بىرو را بن و بەيەكەوە لە حزبىكدا هەل نەكەن .

سەربارى ئەوەي كە دەلىن مەنيورى حكمەت لەھەندى مەسانئىلدا شتى باشى ووتۇوە ، كەس ناتوانىت ئەوە بشارىتەوە كە لايەنېكى بەرچاوى سىاسەتەكانى ئەم وەزعە بۇوە كە ئىستا حەميد و كۆرشى تېكەوتۇوە . راستىيەكەى كە بەگۇزەر لە ئىدعا كانى سەربارى بۇونى هەر جۆرە ديموكراتىيەك لەنېو رېزەكانىدا نېيتانى خۆى لەسونەتى ستالىتىم جىا بکاتەوە لەپەيپەند بە مۇدە حزبەوە ، چۈن ؟ هەر لەراستەوە تاكو زۇربەي حزبە چەپەكانى رۇزىھەلاتى ناودەراست دامىنە تەشكىلاتى حزب لەھەموو بوارەكاندا ئاللۇگۇرە بەسەر دىت ، كۆمىتەكان هەلددەوشىنەوە بەرپىرسەكان لادەپەرەن ، بەلام ئەو شتەي نەگۇرە كەسايىتى يەكەمى حزبە ، دىارە ئەمە بۆ ئەحزاپى رۇزئاوابى وا نىيە ، چونكە حزبەكان وەك دەزگايەك بەرپىوە دەچن نەوەك كەسىك بىبات بەرپىوە ، بەرناમەكان لەچوارچىۋەي دايەلۆك و باسى كادراندا ساغ دەبىتتەوە ، "لىدەرى حزب" واتا سەرۆكى حزب بۆىھەيە دوو دەورە خۆى كاندىد بکات ، ئەبىت حزب ئەو توانايدىيە بەبىت كە هەمشە سەرۆكى تازە بۆ حزبەكەى بەرھەم بىتت ، نەبادا جىڭە سەرۆك بىتت بە ئامرازىك بۆ سەپاندى ئارەزووەكانى لىدەر و تەنانەت تاكو سەرناھەشى هەر بە سەرۆكى حزب دەمەنەتتەوە . بۆيە باس مەسەلەمى سەرۆكى حزبە كە ئەنگە بەشىك لەكىشەكانى حەميدى تەقواي و كۆرشى مۇدەرسى ئەم نەخۆشىيە بىت ، چونكە هەر دەرەووكىيان خۆيان بەرابەر و میراتگرى مەنيورى حكمەت دەزانىن ، جا ئاشكرايە لەم حالەتەدا حزبىك كەھەموو كادرەكانى بەوە راھاتتىن كە يەك كەسى يەكەمى هەبىت ، بىگومان دوو لىدەر تەھەمول ناكات .

لەكوتايدا ئەوەي ئەم ھاپىيەنەي بەم عاقىبەتە گەياند كۆمۇنىزمى كريکارى خۆيەتى ، باسە سىاسىيەكانىتى ، تىروانىن و خۆيىدەنەوەتى بۆ هەلۈمەرجە سىاسىيەكانى ئەمپۇي بىزۇوتتەوە كريکارى ، تەرەھەسەياسىيەكانىتى ، هەلۋىستىگىرەكانىتى لەبەرەمبەر مەيلە جۆراو جۆرەكانى نىوە بىزۇوتتەوە كريکارى و شىيۇھى بەرخورد كرېن لەگەللىان ، لەسەرۇووی ھەموو ئەمانەشەوە ئەو خەنون و خەيالىيە كەپىي وايە بەدەستەوە گىرتىن دەستەلات يانى گۆپىنى كابىنەكانى حوكىمەت بە كابىنەيەكى تر ، كە تاكو پىش ئەم دوو كەرت بۇونە ھەر دەرەلگرى ئەم بىر كەنەوەيە بۇون ، سەربارى ئەوەي لايەنېكىيان ئەمپۇي پەشىمان بۇوتەوە و دەيمەوبىت هەلۋىستەيەك بکات .